

Ortak Açıklama: ODTÜ Onur Yürüyüşü'ne katılan insan hakları savunucuları gelecek duruşmada beraat etmeli

8 Ekim günü saat 10.00'da, 19 LGBTİ+ hakları savunucusu, 10 Mayıs 2019'da Orta Doğu Teknik Üniversitesi (ODTÜ) kampüsünde gerçekleştirilen barışçıl Onur Yürüyüşü'nü düzenledikleri ve yürüyüşe katıldıkları gerekçesiyle haksız yere yargılandıkları davanın karar duruşması olması beklenen duruşmaya katılmak için mahkemede olacak. Biz, aşağıda imzası bulunan insan hakları örgütleri, suç teşkil eden bir fiile ilişkin herhangi bir kanıtın yokluğunda, yargılanan tüm kişilerin beraat etmesi ve iki yıldan uzun süredir devam eden davanın duruşmalarında yapılan bir dizi ertelemeye artık bir son verilmesi için çağrıda bulunuyoruz.

19 LGBTİ+ hakları savunucusu, 10 Mayıs 2019'da ODTÜ kampüsünde gerçekleştirilen Onur Yürüyüşü'ne katıldıkları için "kanuna aykırı toplantıya katılmak" ve "ihtara rağmen kendiliğinden dağılmamak" ile suçlanıyor. Aynı yıl daha önceki bir tarihte, 21 Şubat 2019'da Ankara 12. Bölge İdare Mahkemesi, 2017'de olağanüstü hal döneminde çıkartılan ve Ankara'daki tüm LGBTİ+ etkinliklerini yasaklayan genel yasağı temel hak ve özgürlükleri koşulsuz, belirsiz ve ölçüsüz olarak kısıtlandığı ve hukuka aykırı olduğu gerekçesiyle kaldırmıştı. Buna rağmen üniversite yönetimi, önceki yasağı yürüyüşü yasaklamak için yasal bir dayanak olarak kullandı.

ODTÜ Onur Yürüyüşü 2011'den beri her yıl barışçıl biçimde gerçekleştiriliyordu. Ancak 6 Mayıs 2019'da ODTÜ yönetimi barışçıl Onur Yürüyüşü'nü hukuka aykırı şekilde yasakladı. 7 Mayıs 2019'da ODTÜ LGBTİ+ Dayanışması Ankara 7. İdare Mahkemesi'ne başvurarak yasağa itiraz etti. Bu sırada, ODTÜ yönetiminin kararı Ankara 12. Bölge İdare Mahkemesi'nin Şubat ayındaki kararına aykırı olduğu için aktivistler ve öğrenciler yasal toplanma özgürlüğü haklarını kullanarak Onur Yürüyüşü'nü gerçekleştirmek üzere kampüste toplandı. Bunun üzerine üniversite yönetimi, yürüyüşü engellemek için Ankara Emniyet Müdürlüğü'yle iletişime geçerek müdahale edilmesini istedi.

Yürüyüş günü, 10 Mayıs'ta, polis barışçıl protestoculara aşırı güç kullandı: Kalabalığa biber gazı ve plastik mermiler sıkıldı, öğrenciler yerlerde sürüklendi, ağaçlara itildi ve kafalarından yaralandılar. Polis müdahalesi sırasında başvuru aşırı güç kullanımı, Türkiye'nin taraf olduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi dahil olmak üzere uluslararası hukuk ve iç hukukun güvence altına aldığı barışçıl toplanma hakkının ihlalidir.

Haziran 2020'de Ankara 7. İdare Mahkemesi, Ankara 12. Bölge İdare Mahkemesi'nin 2017'den beri başkentteki tüm LGBTİ+ etkinliklerine yönelik genel yasağı kaldıran 2019'daki kararına atıfta bulunarak

“belirli toplantı ve gösteri yürüyüşlerinin yasaklanması mümkün olmakla birlikte barışçıl toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkının demokratik bir toplumda vazgeçilmez haklardan biri olarak korunması gerektiği”ni ve “devletin toplanma özgürlüğünün kullanılmasını sağlamak için gereken önlemleri almakla yükümlü olduğu”nu belirtti. Bu karar, ODTÜ yönetiminin Mayıs 2019’da kampüsteki Onur Yürüyüşü’ne getirdiği yasağın hukuki dayanağı olmadığını doğruladı. Buna rağmen yargılanan kişiler hâlâ beraat etmedi.

19 kişi, Ağustos 2019’da haklarında açılan ve iki yıldan uzun süren, bu süre boyunca onları kaygılandıran ve günlük yaşamları üzerinde olumsuz etkiler yaratan; onları kişisel, akademik ve mesleki anlamda etkileyen bir davayla karşı karşıya.

Bu nedenle, 8 Ekim’de Ankara 39. Asliye Ceza Mahkemesi’nde görülecek duruşmada 19 insan hakları savunucusunun tamamının beraat etmesi için çağrı yapıyoruz. Türkiye yetkililerini, güvenlik güçleri ve ODTÜ yönetiminin, gelecekte ODTÜ kampüsünde ve Ankara’da yapılacak Onur Yürüyüşlerinin herhangi bir engellemeye karşılasmaksızın gerçekleştirilmesini sağlayarak, iç hukuk ve uluslararası insan hakları hukukuna güvence altına alınan barışçıl toplanma özgürlüğü hakkını korumasını sağlamaya çağırıyoruz. Ayrıca, Türkiye yetkililerini, polisin kampüsteki aşırı güç kullanımına ilişkin hızlı, bağımsız ve tarafsız bir soruşturma yürütmeye ve keyfi veya görevi suiistimale dayalı güç kullanan kolluk görevlilerinin adalet önüne çıkarılmasını sağlamaya çağırıyoruz.

Agir ensemble pour les droits humains

Uluslararası Af Örgütü

Civil Rights Defenders

Front Line Defenders

Sınır Tanımayan İnsan Hakları Örgütü

ILGA-Avrupa (Uluslararası Lezbiyen, Gey, Biseksüel, Trans ve İnterseks Derneği Avrupa Bölgesi)

Uluslararası İnsan Hakları Federasyonu (FİDH) – İnsan Hakları Savunucularının Korunması için Gözlemevi

Hollanda Helsinki Komitesi

İşkenceye Karşı Dünya Örgütü (OMCT) – İnsan Hakları Savunucularının Korunması için Gözlemevi